BYK-3935 P

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Varenavn : BYK-3935 P

Produktkode : 000000000000138064

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Bruk av stoffet/stoffblandingen : Rheology Additive

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Foretaket : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel
Telefon : +49 281 670-0
Telefaks : +49 281 65735

Informasjon : Regulatory Affairs
Telefon : +49 281 670-23532
Telefaks : +49 281 670-23533
E-post adresse : GHS.BYK@altana.com

1.4 Nødtelefonnummer

+47 2103 4452 (Norsk og Engelsk)
+44 1235 239670 (All languages)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)

Ikke et farlig stoff eller blanding.

2.2 Merkingselementer

Merking (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)

Ingen farepiktogram, ingen varselord, ingen faresetning(er), ingen sikkerhetssetning(er) kreves.

2.3 Andre farer

Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).

Økologiske opplysninger: Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert

forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Toksikologiske opplysninger: Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Unngå utvikling av støv. Fint støv spredd i luften i tilstrekkelige konsentrasjoner og i nærvær av en tenningskilde, utgjør en potensiell støveksplosjonsfare.
Stoffet er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.
Produktet inneholder mindre enn 1 % w/w RCS (innåndbart, krystallinsk silisiumoksid), som fastlagt med SWeRF-metoden. Innåndbart, krystallinsk silisiumoksid kan måles med SWeRF-metoden ("Size-Weighted Respirable Fraction" – Størrelsesvektet, innåndbar fraksjon) . Alle detaljer om SWeRF-metoden kan finnes på www.crystallinesilica.eu.
Avhengig av håndtering og bruk (sliping, tørking, sekkefylling), kan det frigis luftbåret, innåndbart støv. Støvet inneholder innåndbart, krystallinsk silisiumoksid. Langvarig innånding og/eller innånding av støvet i store mengder kan forårsake lungefibrose, til vanlig kalt silikose. De viktigste symptomene på lungefibrose/silikose er hoste og kortpustethet. Yrkesmessig eksponering for innåndbart støv bør overvåkes og kontrolleres. Produktet bør håndteres med metoder og teknikker som minimerer eller eliminerer støvdannelse.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Kjemisk beskaffenhet	:	Modified phyllosilicate

Komponenter

Bemerkning	:	Ingen farlige ingredienter

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generell anbefaling	:	Ikke forlat offeret i ubevoktet tilstand.
Ved innånding	:	Ved bevisstløshet legges pasienten i sideleie. Søk legeråd. Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.
Ved øyekontakt	:	Fjern kontaktlinser. Beskytt uskaded øye. Hvis øyeirritasjonen vedvarer skal en gå til spesialist.
Ved svelging	:	Hold luftveien åpent. Gi ikke melk eller alkoholholdige drikker. Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person. Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer : Ingen informasjon tilgjengelig.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandling : Ingen informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 5: Brannslokkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler : Skum
Karbondioksid (CO2)
Tørrkjemikalier

Uegnede slokkingsmidler : Vannstråle med høyt volum

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige brennbare produkter : Karbonoksider
Nitrogenoksider (NOx)

5.3 Råd til brannmannskaper

Særlig verneutstyr for brannslokkingsmannskaper : Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.

Utfyllende opplysninger : Vanlig fremgangsmåte ved kjemiske branner.
Bruk brannslokningsmiddel som er hensiktsmessig for de lokale forholdene og miljø omgivelsene.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personlige forholdsregler : Unngå støvutvikling.
Bruk eget verneutstyr.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forsiktighetsregler med hensyn til miljø : Spyl ikke til overflatevann eller sanitær avløpssystem.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder til opprydding og rengjøring : Samle opp og sørg for disponering uten å fremkalle støv.
Fei opp og tøm.
Oppbevares i egnede, lukkede beholdere for disponering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Vedrørende destruksjonsbetraktninger se seksjon 13., For personlig beskyttelse, se seksjon 8.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Råd om trygg håndtering	:	For personlig beskyttelse, se seksjon 8. Røyking samt inntak av mat og drikke bør forbys i anvendelsesområdet.
Råd angående beskyttelse mot brann og eksplosjon	:	Sørg for korrekt avtrekksventilasjon på de steder hvor det dannes støv.
Hygienetiltak	:	Generell industriell hygienepraksis.
Støveksplosjonsklasse	:	St2

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagringsområder og containere	:	Elektriske installasjoner / arbeidsmaterialer må rette seg etter de teknologiske sikkerhetsstandardene.
Råd angående samlagring	:	Intet stoff spesielt å nevne.
Ytterligere informasjon om lagringsstabilitet	:	Lagres på et tørt sted. Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Særlig(e) bruksområde(r)	:	Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametrer

Eksponeringsgrenser i arbeid

Inneholder ingen stoffer med arbeidsplassrelaterte administrative normer.

Videre grenser for eksponering i arbeidet

Beskrivelse	Verditype	Kontrollparametrer	Grunnlag
sjenerende støv	GV	5 mg/m3	FOR-2011-12-06-1358
	GV	10 mg/m3	FOR-2011-12-06-1358

8.2 Eksponeringskontroll

Personlig verneutstyr

Vern av øyne/ ansikt	:	Vernebriller
Hud- og kroppsvern	:	Vernedrakt
Åndedrettsvern	:	Normalt kreves det ikke noe utstyr for personlig åndedrettsbeskyttelse. I tilfelle støv- eller aerosoldannelse, bruk pusteapparat med godkjent filter. Støvsikre masker anbefales når pulverkonsentrasjonen er

høyere enn 10 mg/m3.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

Generell anbefaling : Spyl ikke til overflatevann eller sanitær avløpssystem.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	:	pulver
Farge	:	Grå-hvit
Lukt	:	luktfri
Luktterskel	:	Ingen data tilgjengelig
Smelte-/frysepunkt	:	135 °C
Kokepunkt/kokeområde	:	Ingen data tilgjengelig
Antennelighet	:	Brennbare stoffer
Øvre eksplosjonsgrense / Øvre brennbarhetsgrense	:	Ingen data tilgjengelig
Nedre eksplosjonsgrense / Nedre brennbarhetsgrense	:	60 g/m3 Metode: DIN EN 14034
Flammepunkt	:	Ikke anvendbar
Selvantennelsestemperatur	:	< 400 °C Metode: DIN EN ISO / IEC 80079-20-2 Ignition temperature dust layer 340 °C Metode: DIN EN ISO / IEC 80079-20-2 Ignition temperature dust cloud
Dekomponeringstemperatur	:	Ingen data tilgjengelig
pH-verdi	:	uoppløselig
Viskositet		
Viskositet, dynamisk	:	Ikke anvendbar
Viskositet, kinematisk	:	Ikke anvendbar
Løselighet(er)		
Vannløselighet	:	ikke blandbar
Løselighet i andre	:	ikke blandbar

løsningsmidler

Damptrykk	:	Ingen data tilgjengelig
Relativ tetthet	:	Ingen data tilgjengelig
Relativ tetthet	:	1,5 g/cm3 (20 °C, 1,013 hPa)
Relativ damptetthet	:	Ingen data tilgjengelig

9.2 Andre opplysninger

Brennbare faste stoffer

Brenntall	:	3 Metode: DIN EN 17077
Støv deflagrering indeks (Kst)	:	199 m.b_/s Metode: DIN EN 14034
Støveksplosjonsklasse	:	St2
Fordampingshastighet	:	Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Farlige reaksjoner : Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

Stabil under anbefalte lagringsforhold.
Ingen farer som spesielt bør nevnes.
Støv kan danne eksplosiv blanding i luft.

10.4 Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås : Ingen data tilgjengelig

10.5 Uforenlige materialer

Stoffer som skal unngås : Sterke oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen farlige nedbrytningsprodukter er kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Produkt:
Akutt oral giftighet : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

Hudetsing / Hudirritasjon
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Produkt:
Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Produkt:
Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Hudsensibilisering
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Åndedrett sensibilisering
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Produkt:
Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Kreftframkallende egenskap
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Reproduksjonstoksisitet
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet (Enkelteksponering)
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet (gjentatt eksponering)
Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

Giftighet ved gjentatt dose

Produkt:
Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Aspirasjonsfare

Ikke klassifisert på grunn av mangelfull data.

11.2 Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper

Produkt:

Vurdering	:	Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Utfyllende opplysninger

Produkt:

Bemerkning	:	Produktet inneholder totalt <1% krystallinsk silisiumoksid. Innholdet av innåndbart, krystallinsk silisiumoksid, som fastslått med SWeRF-metoden, er <1 % w/w. Se avsnitt 2.3

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Produkt:

Giftighet for fisk	:	Bemerkning: Ingen data tilgjengelig
Toksisitet til dafnia og andre virvelløse dyr som lever i vann	:	Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Produkt:

Biologisk nedbrytbarhet	:	Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

12.3 Bioakkumuleringsevne

Produkt:

Bioakkumulering	:	Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelig

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produkt:

Vurdering : Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Produkt:

Vurdering : Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

12.7 Andre skadevirkninger

Produkt:

Økologisk tilleggsinformasjon : Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Forurenset emballasje : Tomme beholdere skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller avfallsdestruksjon.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

ADR : Ikke regulert som en farlig vare

RID : Ikke regulert som en farlig vare

IMDG : Ikke regulert som en farlig vare

IATA : Ikke regulert som en farlig vare

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR : Ikke regulert som en farlig vare

RID : Ikke regulert som en farlig vare

IMDG : Ikke regulert som en farlig vare

IATA : Ikke regulert som en farlig vare

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR : Ikke regulert som en farlig vare

RID : Ikke regulert som en farlig vare

IMDG	:	Ikke regulert som en farlig vare
IATA	:	Ikke regulert som en farlig vare

14.4 Emballasjegruppe

ADR	:	Ikke regulert som en farlig vare
RID	:	Ikke regulert som en farlig vare
IMDG	:	Ikke regulert som en farlig vare
IATA (Last)	:	Ikke regulert som en farlig vare
IATA (Passasjer)	:	Ikke regulert som en farlig vare

14.5 Miljøfarer

Ikke regulert som en farlig vare

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke anvendbar

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ugyldig for produktet i den leverte utgave.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

REACH - Restriksjoner for produksjonen, markedsføringen og bruken av visse farlige substanser, prepareringer og artikler (vedheng XVII)	:	Begrensninger for følgende innføringer bør vurderes: Nummer på listen 78: Polymers of ethylene, in primary forms innhold av syntetiske polymermikropartikler (SPM): 15 - 25 % De leverte syntetiske polymere mikropartiklene er underlagt vilkårene fastsatt ved post 78 i vedlegg XVII til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006.
REACH - Kandidatliste over stoffer med svært høy bekymring for autorisasjon (Artikkel 59).	:	Dette produktet inneholder ingen stoffer av svært stor bekymring (Bestemmelse (EF)nr. 1907/2006 (REACH), Artikkel 57).
Seveso III: Direktiv 2012/18/EU fra det Europeiske Parlament og fra Rådet vedrørende kontroll av fare fra store ulykker som involverer farlige substanser.		Ikke anvendbar

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ikke anvendbar

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Elementer hvor relevante endringer er gjort i den tidligere versjon er fremhevet med to vertikale linjer i hoveddelen av dette dokumentet.

Full tekst av andre forkortelser

FOR-2011-12-06-1358	:	Grenseverdier for kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet
FOR-2011-12-06-1358 / GV	:	Maksimumsverdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker i en fastsatt referanseperiode på åtte timer.

ADN - Europeisk avtale angående internasjonal transport av farlig gods over vannveier i innlandet; ADR - Avtale angående internasjonal transport av farlig gods på veier; AIIC - Australsk inventar industrielle kjemikalier; ASTM - Amerikanst forening for testing av materialer; bw - Kroppsvekt; CLP - Klassifisering regulering for merking av emballasje; regulering (EF) nr 1272/2008; CMR - Karsinogen, mutagen eller reproduktive toksikant; DIN - Standard for det tyske institutt for standardisering; DSL - Innenlandsk substanseliste (Canada); ECHA - Europeisk kjemikalieforening; EC-Number - Europeisk Fellesskap nummer; ECx - Konsentrasjon assosiert med x % respons; ELx - Lastingssats assosiert med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kjemiske substanser (Japan); ErCx - Konsentrasjon assosiert med x % vekstrate respons; GHS - Globalt harmonisert system; GLP - God arbeidspraksis; IARC - Internasjonalt byrå for forskning på kreft; IATA - Internasjonal lufttransport forening; IBC - Internasjonal kode for konstruksjon og utstyr til skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhibitor konsentrasjon; ICAO - Internasjonal sivil luftfartsorganisasjon; IECSC - Beholdning av eksisterende kjemiske substanser i Kina; IMDG - Internasjonal maritim farlig gods; IMO - Internasjonal maritimorganisasjon; ISHL - Industriell sikkerhets- og helselov (Japan); ISO - Internasjonal organisasjon for standardisering; KECI - Korea eksisterende kjemikalieinventar; LC50 - Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon; LD50 - Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose); MARPOL - Internasjonal konvensjon for å forhindre forurensninger fra skip; n.o.s. - Ikke spesifisert på annen måte; NO(A)EC - Ingen observert (skadelig) effekt koncentrasjon; NO(A)EL - Ingen observert (skadelig) effektnivå; NOELR - Ingen observert effekt lastrate; NZIoC - New Zealand beholdning av kjemikalier; OECD - Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling; OPPTS - Kontor for kjemisk sikkerhet og forhindring av forurensning; PBT - vedvarende, bioakkumulativ og toksisk substans; PICCS - Fillipinene beholdning av kjemikalier og kjemiske substanser; (Q)SAR - (Kvantitativ) struktur aktivitetsforhold; REACH - Regulering (EF) nr 1907/2006 til det Europeiske Parlament og rådet angående registrering, evaluering, autorisering og restriksjoner til kjemikalier; RID - Reguleringer angående internasjonal transport av farlig gods på skinner; SADT - Selvakselererende dekomposisjonstemperatur; SDS - Sikkerhetsdatablad; SVHC - emne som gir svært høye betenkeligheter; TCSI - Taiwan beholdning av kjemikalier; TECI - Thailand Eksisterende kjemikalieliste; TRGS - Teknisk regel for farlige substanser; TSCA - Toksiske substanser kontrollov (USA); UN - Forente nasjoner; vPvB - Svært vedvarende og svært bioakkumulerende

Utfyllende opplysninger

Råd om opplæring	:	Arbeiderne (og kundene eller brukerne i tilfelle videresalg)

skal informeres om at inhalerbart støv og inhalerbart krystallinsk silisiumoksid kan forekomme, og om de mulige farene forbundet med dette. Det skal gis egnet opplæring i riktig bruk og håndtering av dette materialet i henhold til gjeldende forskrifter.

Andre opplysninger : I 1997 konkluderte Den internasjonale kreftforskningsunionen (International Agency for Research on Cancer, IARC) at krystallinsk silisiumoksid som innåndes under arbeid, kan forårsake lungekreft hos mennesker. I sin generelle vurdering uttalte imidlertid IARC at "kreftfremkallende egenskaper ble ikke påvist under alle undersøkte arbeidsforhold. De kreftfremkallende egenskapene kan avhenge av iboende egenskaper i det krystallinske silisiumoksidet eller av eksterne faktorer som påvirker dets biologiske aktivitet eller distribusjonen av dets polymorfer." (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrike.)

I juni 2003 konkluderte SCOEL (EUs vitenskapelige ekspertgruppe, også kalt Scientific Committee on Occupational Exposure Limits) med at hovedvirkningen av menneskelig inhalering av krystallinsk silika, er silikose. "Det finnes nok informasjon til å konkludere med at den relative risikoen for lungekreft økes hos personer med silikose (og, antageligvis, ikke hos ansatte uten silikose som har vært utsatt for silikastøv i steinbrudd og keramikkindustrien). Derfor vil forebygging av silikose også redusere kreftfaren..." (SCOEL SUM Doc 94-final, juni 2003)

På det nåværende utviklingstrinnet i teknikken kan vern av arbeidstakere mot silikose sikres ved å overholde de gjeldende, forskriftsmessige grenseverdiene for yrkesmessig eksponering.

Opplysningene i dette Sikkerhetsdatablad er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revidering. De gitte opplysninger er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, fjerning og utslipp, og må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det angitte produkt alene, og ikke i kombinasjon med andre produkter eller i noen form for bearbeiding, med mindre dette er spesifisert i teksten.

NO / NO